

**Școala Gimnazială „Arhimandrit Teofil” Balaciu
Grădinița cu Program Normal Balaciu**

AGENDA ZILEI

- ⬇ 14:00-14:15 ~ Primirea cadrelor didactice; Vizitarea unității școlare.
- ⬇ 14:15-14:30 ~ Deschiderea acțiunii
- Prezentarea agendei zilei:

Responsabili Centru metodic V:

Prof. Turcea Nicoleta -Cristina
Prof. Lupu Svetlana – Aurora

- Prezentarea istoricului școlii și grădiniței;

Director-Prof. Niță Liliana;

- ⬇ 14:30-15:00 ~ Prezentare de materiale :

"Diversitatea culturală în activitățile cu preșcolarii" - educatoare Micu Larisa și Stîngă Andreea Nicoleta;

- ⬇ 15:00-15:30 ~ Prezentare de bune practici de către cadrele didactice prezente la acțiune;
- ⬇ 15:30-16:00 ~ Dezbateri/ Activități pe ateliere de lucru;
- ⬇ 16:00 -16: 30 ~ Reflecții pe marginea acțiunii desfășurate

Inspectori școlari pentru învățământ preșcolar :

Prof. Marcela Smeianu

Prof. Mihaela Aurelia Leuștean

Cerc pedagogic 29.11.2016

SCOALA GIMNAZIALA "ARHIMANDRIT TEOFIL"
BALACIU

MINISTERUL EDUCAȚIEI
NAȚIONALE ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

CERCUL PEDAGOGIC

INVATAMANT PREPRIMAR

CENTRUL METODIC 5

29.11.2016

1. Ce este cultura?

Mai degraba ce presupune :

Cultura presupune religie, limbaj, obiceiuri, convenții, un mod de a privi lucrurile, morala, folclor, sentimentul apartenenței la un popor cu anumite trăsături, educație. Practic, mediul în care individul acționează își pune amprenta asupra modului său de a acționa, de a gândi.

2. Ce înseamna educatie interculturala?

Inseamna invatarea drepturilor omului, pregatirea si participarea la viata sociala, formarea formatorilor in perspectiva interactiunii culturale, educatia si dezvoltarea culturala a imigrantilor, educatia intr-o societate multiculturala si presupune o noua abordare a orizontului valorilor.

Gradinita este terenul unei invatari timpurii a regulilor sociale si punctul de demarare a programelor proiectate si planificate la nivel general pentru integrarea educationala si sociala a tuturor copiilor. Daca ne punem intrebarile: "Este gradinita mediul de incadrare educationala si sociala a tuturor copiilor? Au toti copii sanse egale de participare in programele dedicate sprijinirii si dezvoltarii lor individuale? Asigura, singura, familia sprijinul si educarea corecta a copiilor pana la varsta scolara, sub aspect cultural, moral, religios?" Pentru a creste generatii educate trebuie sa ai grija de fiecare individ. Copilul se descopera pe sine cu adevarat, nu atat in microuniversul familiei, in desfasurarile sale solitare, cat in universul real al copilariei, in cadrul colectivitatii de copii. Nazuinta si bucuria lui reala de a se afla in mijlocul grupurilor de copii pot constitui simptom al faptului ca unele din valorile de pret in universul copilariei le constituie si comunicarea interumana, prietenia, cooperarea, insasi prezenta in mijlocul grupurilor de copii.

Programul educativ al gradinitei trebuie sa fie flexibil si deschis catre raspunsuri adecvate individualizate si personalizate. Curriculum prescolar trebuie sa raspunda nevoilor de educatie si de formare a tuturor copiilor.

Se stie ca in colectivul unei grupe de copii exista o serie de diferente:de statut socio-economic,culturale,de varsta,de religie,de etnie,uneori o parte din acestea sau toate la un loc.Nu exista grup in gradinite unde sa coexiste un singur tip de indivizi din categoriile enuntate.

Factorii implicati direct in realizarea educatiei interculturale sunt:familia si gradinita.Tipurile de relatii interculturale pot fi:gradinita-familie,educatoare-parinti,educatoare-copii,copii-copii,familie-comunitate.Atitudinea fundamentala a tuturor e si calitatea fundamentala a acestora,trebuie sa fie toleranta in toate manifestarile si relatiile umane ce se stabilesc in acest tip de relatii.Autorii Constatntin Cucos si Teodor Cosma,tratand obiectivele educatiei interculturale considera ca acestea pot fi:

- Deschiderea spre altul,spre strain,spre necunoscut;
- Aptitudinea de a pricepe ceea ce ne este strain;
- Acceptarea celui alt ca fiind altul;
- Trairea situatiilor ambivalente;
- Aptitudinea favorabila de a experimenta;
- Alungarea fricii fata de altul;
- Capacitatea de a pune in discutie propriile norme;
- Aptitudinea de a -ti asuma conflicte;
- Capacitatea de a recunoaste propriile repere etno socio-centriste;
- Performanta de a cuceri identitati mai largi;

Incercand aplicarea acestor principii la obiectivele educatiei prescolare putem stabili unele repere:

- Se pot dezvolta capacitati de comunicare;
- Se pot crea deschideri spre acceptarea diferentelor de mai multe tipuri;
- Se pot trezi si stimula curiozitati pentru cunoasterea altor culturi;
- Se pot accepta ceilalti ca fiind altfel decat propria persoana;
- Se pot tolera comportamentele celorlalti;
- Se pot indeparta rezervele si retinerile generale de anumite inchistari legate de obiceiul strict de acasa;
- Se pot intelege apartenentele la anumite etnii dar si la propriul neam;
- Se pot invata conduite morale,religioase,civice,ale propriei etnii si a altor tipuri de etnii si culturi ori religii;

Repertoriul strategiilor si mijloacelor didactice care pot fi folosite la nivel prescolar pentru a facilita educatia interculturala a prescolarilor sunt:

- imbogatirea activitatilor cu date si informatii(corespunzatoare nivelului de varsta) despre cultura si istoria diverselor comunitati;
- utilizarea comparatiilor in descrierea si analizarea diverselor culturi,etnii sau religii;
- facilitarea producerii unor relatii interpersonale pozitive intre copiii de etnii,rase sau culturi diferite;
- extinderea cunostintelor copiilor cu privire la valorile comunitatilor minoritare prin prezentarea creatii literare,opere de arta,costume si traditii specifice;
- cultivarea mandriei personale pentru apartenenta la o anumita cultura,concomitent cu dezvoltarea respectului pentru alte culturi.

Deoarece in grupele pe care le conducem sunt inscrisi, alaturi de copiii romani, copii rromi ne-am proiectat la inceputul anului scolar diferite activitati avand finalitati cultural integrative si se bazeaza pe recunoasterea valorizatoare a diferentelor culturale existente la nivelul grupei mici si mari.

Educația interculturală constituie „o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează pregătirea viitorilor cetățeni în așa fel încât ei să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextele multiplicării sistemelor de valori” (Constantin Cucoș, 1996).

Educația interculturală vizează dezvoltarea unei educații pentru toți în spiritul recunoașterii deosebirilor ce există în sânul aceiași societăți.

Grădinița are datoria de a pune bazele învățării pluralității culturale, apreciind diversitatea culturală, egalând șansele educationale ale tuturor copiilor romani și a minorităților care conviețuiesc aici, alături de noi pe acest pământ.

Considerăm ca este necesar să desfășurăm aceste activități din dorința egalizării șanselor tuturor copiilor din grupă și din ideea de a-i atrage spre folclorul de la cea mai fragedă vârstă, de a-i educa în spiritul păstrării tradițiilor populare.

Planificarea activităților propuse: "Obiceiuri și tradiții populare"

1. "Portul popular românesc" - observare
2. Portul popular al rromilor
3. Dragi mi-s cantecele mele! - audiere muzicală
4. Măndre-s ialomitencele - învățare cântec
5. Colindăm împreună!
6. Vizionăm dansuri ale rromilor
7. Împreună jucăm Hora Unirii
8. Vreau să joc și eu ca tine - învățarea unui dans specific rromilor

9 Inopreana cu manele si bunuri de noua preparare specifica prezentare

10 Traditii in obiecte si imagini amestecate unui colt cu obiecte specifice

3. Cum este o gradinita interculturala?

Este o institutie care are ca obiective pastrarea si apararea diversitatii culturale a populatiei si prezervarea unitatii gradinitei.

Care invita educatorii sa inteleaga si sa valorifice potentialurile culturale ale prescolarilor

Respectarea principiilor interculturalitatii in grupa de copii:

-ne va ajuta sa raspundem nevoilor fiecarui copil;

-sa descoperim,sa apreciem si sa ajutam la valorificare aptitudinilor copiilor nascuti in medii defavorizate;

-ne va obisnui sa mediem conflictele,se descoperim prejudecatile si stereotipurile;

4. Atitudini interculturale în grădiniță

- purtarea discutiilor individuale ori de cate ori apar probleme

-antrenarea părinților în activitățile și proiectele realizate la grupă ;

-desfășurarea cursului pentru părinți « Educați așa » ;

-familiarizarea părinților cu : drepturile copiilor, responsabilitățile părinților, normele de comportare, prin intermediul lectoratelor cu părinții, etc.

Prin aducerea la cunostinta a parintiilor despre tot ceea ce gradinita leaga de copil, putem scoate in evidenta urmatorul proverb chinezesc :

"Semeni fapte bune și culegi deprinderi, semeni deprinderi și culegi un caracter, semeni un caracter și culegi un destin."

5. Strategii didactice pentru valorizarea diversității culturale în grădiniță

Diversitatea culturală este o realitate necesară a fi fructificată și în mediul preșcolar.

În învățământul preșcolar, familiarizarea majorității cu limba, cultura, tradițiile minorităților, revine educatoarelor.

Este bine ca toți copiii să vină în contact și să cunoască și aspecte legate de alte culturi, dar pentru o bună conviețuire, pentru a se preveni și evita conflictele interetnice și de altă natură este necesară implementarea educației interculturale încă de la grădiniță, prin promovarea toleranței, a bunei înțelegeri și egalității de șanse între membrii aceleiași comunități.

6. Respectarea principiilor interculturalității în grupa de copii:

- ne va ajuta să răspundem nevoilor fiecărui copil,
- Sa le recunoaștem aptitudinile
- ne va obișnui să mediem conflictele.
- ne va atenționa asupra neînțelegerilor care pot surveni între persoanele de limbi, culturi sau religii diferite și ne va ajuta să le depășim;

În realitatea zilnică din grădiniță, a principiilor interculturalității se poate porni de la o afirmație de bază: diferențele dintre copii, culturi și comportamentele lor sunt firești. Copiii sunt egali nu pentru că ar fi toți la fel, ci pentru că sunt diferiți. De aceea, ei nu trebuie să fie forțați să devină copii ale unui model predefinit din perspectiva unei optici dominate de stereotipuri și prejudecăți culturale, purtate de adulți.

Sugestia Ministerului Educației și Cercetării de a aborda « noile educații » ca teme de studiu în învățământul preșcolar, ne determină să aducem în practică, la grupă proiecte și activități care să ducă în viitor la rezolvarea câte puțin din problemele lumii contemporane. Un obiectiv important al « noilor educații » constă în pregătirea copiilor pentru acceptarea diversității în cadrul unui grup. Recunoașterea și acceptarea diversității stau la baza democrației. Copilul nu se naște cu predispoziția de a-i detesta pe cei diferiți, ci el preia din familie prejudecățile față de anumite grupuri (« să nu te joci cu țigani »). De aceea educatorii trebuie să încurajeze cooperarea, lucrul în perechi, cunoașterea și discutarea diverselor tradiții, obiceiuri, valori, etc.

Preșcolarii nu posedă informații suficiente referitoare la apartenența etnică și socială, religie, naționalitate, rasă, limbă, etc., dar ceea ce știu ei se concretizează în comportamentul lor prin a-l respinge pe copilul care este « altfel » decât ei (de obicei român).

În activitatea mea m-am confruntat cu situații când au venit copii din medii total diferite : familii foarte sărace, copii din medii profesional diferite, cu culturi diferite sau de etnii diferite, situații în care obiectivul meu principal a fost acela de a-i determina pe acești copii să nu simtă sau să simtă cât mai puțin felul provenienței lor, ferindu-i de fenomenul frustrării care ar putea avea repercursiuni asupra personalității în formare a copilului mic.

Prin intermediul calculatorului împreună cu copiii am « citit » imagini și am vizualizat filmulete de pe Internet ce reliefa aspecte din activitatea copiilor, din diferite grădinițe. Am observat care sunt preocupările acestora, activitățile pe care le desfășoară, cum arată grădinițele. De asemenea le-am prezentat copiilor o expoziție de costume populare și diverse obiecte tradiționale. Copiilor li s-au prezentat filmulete atât cu dansuri populare cât și cu dansuri specifice românilor. Preșcolarii au auzit diverse cântece specifice românilor cât și cântece românești.

Astfel au putut ajunge la concluzia că toți copiii au aceleași vise : prietenie, pace, iubire, înțelegere, speranță într-o viață mai bună, mai frumoasă.

Prin vizitele la biserică din sat, copiii au fost familiarizați cu o instituție de cult, locație pe care marea majoritatea copiilor o cunosc, urmărind prin aceasta cultivarea respectului, educația

răbdării copiilor, formarea unei atitudini de respect față de locul de rugăciune-biserica și față de locașurile de cult în general și față de reprezentanții acestora.

Prin activitățile de voluntariat pe care le-am desfășurat în unitatea noastră, preșcolarii au învățat să dăruiască din puținul pe care îl au. Au învățat să ofere celor ce nu au, ajutor să nu fie egoiști și să se gândească și la aproapele lor.

Accesul la educație pentru grupurile dezavantajate constituie o preocupare, atât în lume cât și în țara noastră. Educația interculturală trebuie să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice. Ea constituie o prioritate educativă încurajând comunicarea între indivizi, comunități și popoare. Având în vedere faptul că vor fi mereu contacte între cei aparținând populației majoritare și cei ce aparțin minorităților, educația interculturală derulată prin acțiuni la nivelul unităților școlare și preșcolare sau al comunității trebuie să vizeze :

- transmiterea de cunoștințe despre propria cultură și despre alte culturi aparținând altor etnii ;
- promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raporturilor dintre români și minorități ;
- recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate dintre oameni ;
- promovarea unei politici școlare care să favorizeze egalizarea șanselor în educație ;
- demararea unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice;
- inițierea în demersuri pentru cunoașterea culturii etniilor și pentru tratarea cu tact și înțelegere a aspectelor vieții culturale și sociale ;
- promovarea unor relații de cunoaștere și de bună înțelegere între etnii ;
- lupta împotriva prejudecăților etnice.

Conviețuirea împreună cu alte etnii ne dă posibilitatea să ne cunoaștem și să ne obișnuim unii cu alții, să luăm ce e mai bun de la fiecare și să ne ajutăm reciproc. În acest spirit trebuie să creștem copiii și să-i învățăm că toți suntem cetățeni ai Europei și ai lumii. Această nevoie tot mai presantă de interculturalitate nu înseamnă negarea sau eliminarea propriei culturi, ci doar lărgirea perspectivei spre modele culturale și valorile proprii ale altor culturi.

Educația interculturală se poate realiza atât în cadrul activităților curriculare obligatorii cât și în cadrul activităților extracurriculare. Activitățile alese și jocurile liber creative desfășurate pe arii de stimulare (joc de rol, biblioteca, jocuri de construcții, arta și jocuri de masă

A învăța de la alții care sunt altfel decât tine nu înseamnă decât să înveți ca om, ca român, ca maghiar sau ca român. Nu trebuie să fim „mono” ci trebuie să fim „inter”, nu trebuie să fim „eu și celălalt” ci „eu împreună cu celălalt”.

MOTO: „Comunicarea este cheia spre cel de lângă noi.”

7. Diversitatea culturală- Provocare sau dar al vieții?

Aceste activități ne-au dat posibilitatea să ne obișnuim unii cu alții, să luăm ce e mai bun de la fiecare și să învățăm să ne apreciem reciproc, să valorificăm tezaurul lor cultural și astfel să devenim oameni mai deschiși în comunicarea cu sine și cu semenii noștri ca cetățeni români ai Europei și ai lumii.

BIBLIOGRAFIE:

- ~Constantin Cucos, Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 1996.
- ~Constantin Cucos, Educatie. Dimensiuni culturale și interculturale, Editura Polirom, Iasi 2000.
- ~Andre de Peretti, Pedagogie, stiintele educatiei, Tehnici de comunicare, 2001.

